

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Заклад вищої освіти “Український католицький університет”
Освітня програма	47382 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

18.04.2024 р.

Справа № 0167/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Великанова Марина Миколаївна – головуючий,

Беніцький Андрій Сергійович,

Гуржій Тарас Олександрович,

Дешко Людмила Миколаївна,

Джафарова Олена Вячеславівна,

Зверев Євген Олександрович,

Карнаух Богдан Петрович,

Корнута Людмила Михайлівна,

Марін Олександр Костянтинович,

Музика-Стефанчук Оксана Анатоліївна,

за участі запрошених осіб:

Хилюк Світлана Володимирівна – представник ЗВО,

Навроцька Юлія Вячеславівна – гарант ОП,

Коломієць Наталія Володимирівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Заклад вищої освіти “Український католицький університет”
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47382
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підкритерієм та вітає факт того, що дана ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Водночас, за свідченням самого ЗВО, у школі права ведеться робота з розробки концепції факультету права, що передбачатиме оптимізацію організаційної структури. Видається, що питання про зразковість ОП за цим критерієм варто буде розглянути після завершення цього процесу.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР повністю погоджується з висновком ЕГ. Ознайомлення зі звітом ЕГ, долученими до справи документами та матеріалами, а також ознайомлення із матеріалами ЗВО, розміщеними у відкритому доступі, дозволяють повністю погодитись із висновком ЕГ про те, що цілі даної ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб широкого кола заінтересованих сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР підтримує висновок ЕГ. Детальне вивчення матеріалів даної акредитаційної справи дало можливість ГЕР зробити висновок, що цілі даної ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності (про що свідчать зокрема інноваційні курси та запрошення інструкторів, які активно застосовують інноваційні методики на практиці), ринку праці (свідченням чому також є залучення до викладання та забезпечення практики, а також подальшого менторства практичних працівників), галузевого та регіонального контексту (що підтримується залученням місцевих фахівців з регіону) та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм (чому також надано більш ніж достатньо свідчень).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Детальний аналіз матеріалів акредитаційної справи свідчить про те, що ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти, затвердженим Наказом МОН від 20.07.2022 №644.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що всі освітньо-професійні програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2020, 2021, 2022, 2023 років) представлені ЗВО Український католицький університет, в частині обсягу обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, відповідають як Закону України «Про вищу освіту», так і стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджений наказом МОН №644 від 20.07.2022 року зі змінами, затвердженими наказом МОН від 20.03.2023 р. № 307.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

При оцінці даного підкритерію ГЕР надзвичайно уважно вивчила Звіт ЕГ, відповідь ЗВО на Звіт ЕГ, а також відповідну нормативну документацію та свідчення з відкритих джерел. В цьому аспекті ГЕР погоджується із занепокоєнням ЕГ в тому, що освітні компоненти не повною мірою дозволяють досягати заявлених цілей та програмних результатів навчання. Водночас, ГЕР також погоджується із ЗВО в тому, що він має право не створювати освітніх компонентів, які б чітко за своєю назвою свідчили про те, що вони дозволяють досягати відповідних заявлених цілей та програмних результатів навчання, а досягати їх в тому числі шляхом наскрізного підходу. Обрання методу втілення зазначених вище досягнень належить до сфери внутрішньої автономії ЗВО, а також є конкурентними перевагами/недоліками ОП. ГЕР зазначає, що за своєю суттю піднята ЕГ проблема є проблемою співвідношення змісту і форми. Окрім власне самого забезпечення досягнення відповідних компетенцій та програмних результатів навчання, ЗВО має подбати і про відповідні наочні докази, яких якраз і не зауважила ЕГ під час свого аналізу. Дані докази можуть бути наведені у різних формах. Зокрема у випадку із питаннями щодо історії України та української мови (про що ЗВО та ЕГ мали відповідну письмову дискусію), можна відобразити необхідність відповідних знань як передумову запису на інший курс, в тому числі вибірковий. Інший спосіб – передати цю інформацію через свідчення випускників чи роботодавців у відповідних відгуках. В цьому аспекті як ЕГ, так і ГЕР не можуть вимагати чіткого зазначення досягнень відповідних компетенцій чи програмних результатів навчання у силабусах чи інших документах чи навіть наявності конкретних курсів на ОП, однак, вони повинні побачити наочні докази того, що цілі та результати дійсно досягаються. В цьому конкретному випадку ГЕР на додаток до матеріалів акредитаційної справи, бере до уваги широке коло свідчень про дану ОП з відкритих джерел (роботи студентів та викладачів, відгуки роботодавців тощо) щоб пересвідчитися, що заявлені цілі та програмні результати навчання дійсно досягаються. Водночас, ГЕР рекомендує ЗВО попрацювати в напрямку наочності забезпечення описаних вище доказів в подальшому. Спілкування із представниками ЗВО на засіданні ГЕР дають підстави ГЕР залишити дану рекомендацію в силі та свідчать про (попри загалом відсутність питань до якості ОП) відсутність підстав рекомендувати Національному агентству визнати дану ОП зразковою за цим критерієм. Додатково, ГЕР робить зауваження ЕГ щодо неповного дослідження даного питання і, як наслідок – поверхневого висновку. В решті аспектів даного підкритерію, ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР погоджується із ЕГ в тому, що в даному ЗВО та на цій ОП реалізовується право вільного вибору навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР підтримує висновок ЕГ та вітає встановлений ЕГ високий рівень організації практики за даною ОП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Відповідний професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За даною ОП підготовку здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо того, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація. Водночас, ГЕР не може погодитися із рекомендацією ЕГ щодо розміщення силабусів дисциплін на сайті ЗВО та відповідного навчального підрозділу, оскільки вирішення цього питання лежить в рамках автономії ЗВО. Про це свідчить і Підкритерій 4.2 Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (Затверджені Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти – протокол №9 від 29.08.2019 – С. 18) і прийнята нещодавно Постанова Верховного Суду у справі № 308/7570/18-ц від 17.01.2024. Обов'язок надання всім учасникам освітнього процесу своєчасно доступної і зрозумілої інформації залишається за ЗВО, який, однак, може вирішувати самостійно яким чином це слід зробити. Розміщення силабусів на офіційному сайті є лише одним із (але необов'язковим) способів це зробити.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР загалом погоджується з висновком та рекомендаціями ЕГ за цим підкритерієм за винятком рекомендації ЕГ уніфікувати списки рекомендованих джерел відповідно до Національного стандарту ДСТУ 8302:2015. Насправді, питання оформлення списків таких джерел з практики провідних українських та західних університетів, а також інших закладів вищої освіти вирішується в межах автономії викладачів (поширеною є якраз практика абсолютно різних підходів до формування силабусів загалом і списку рекомендованих джерел зокрема навіть в межах однієї освітньої програми різними викладачами) або в межах автономії ЗВО, коли приймається рішення про уніфіковану форму силабусів на рівні або окремої ОП або ЗВО загалом. В цьому випадку, рекомендація ЕГ являє собою один із способів вирішення проблеми оформлення списку рекомендованих джерел, однак, ЗВО не має зобов'язання приймати саме його та може вирішувати дане питання відповідно до власних переконань та потреб.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР підтримує висновок ЕГ та додатково звертає увагу, що після уважного вивчення матеріалів справи, матеріалів у відкритому доступі, свідчень представників ЗВО на засіданні ГЕР, а також жвавої і ґрунтовної дискусії в межах ГЕР, ГЕР залишається на позиції того, що рівень інтернаціоналізації в даному ЗВО загалом і за даною програмою зокрема, як з поміж здобувачів освіти, так і НПП є надзвичайно високим, що безумовно свідчить про якість даної ОП. Водночас, сам цей факт не може бути підставою для визнання її зразковою, оскільки такий підхід вже давно перестав бути інноваційним і досить широко застосовується іншими ЗВО як в Україні так і за кордоном. Ця практика вже стала стандартною.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ГЕР підтримує висновок ЕГ та зазначає, що загальна практика ЗВО щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти знаходиться на рівні усталених практик, які застосовуються іншими українськими та іноземними закладами вищої освіти, відповідає критеріям якості, однак, ознайомившись детально з матеріалами справи, свідченнями із відкритих джерел та свідченнями представників ЗВО на засіданні ГЕР, ГЕР не вбачає ознак інноваційності у даних практиках, а відповідно - і підстав для визнання даної ОП зразковою за цим критерієм.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок та рекомендацію ЕГ. Вивчивши уважно матеріали справи, матеріали у відкритому доступі, а також заслухавши представників ЗВО на своєму засіданні, ГЕР відзначає, що попри безумовну якість ОП за даним підкритерієм, зразкова ОП матиме вимоги щодо обов'язкового проведення НПП наукової роботи. Її відсутність та заміна практичним досвідом (хай навіть значним і унікальним) не свідчить про низьку якість програми. Водночас, з огляду на сучасні українські та світові практики, цього недостатньо для визнання ОП зразковою за даним підкритерієм зокрема і даним критерієм загалом.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ, водночас детальне ознайомлення із відеоматеріалами в справі, а також численними наочними матеріалами у відкритому доступі дозволяють зробити висновок, матеріально-технічні ресурси ЗВО, які зокрема використовуються для даної ОП, є одними з найкращих в Україні та дають підстави взяття їх за взірець.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ, водночас зауважує, що уважне ознайомлення з матеріалами справи, а також матеріалами у відкритому доступі свідчить про те, що рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а також результати такого залучення можуть братися за взірець. ГЕР додатково бере до уваги свідчення представників ЗВО, висловлені на засіданні ГЕР.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР підтримує висновок ЕГ та також висловлює свою позицію щодо визнання рівня залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості на взірцевому рівні. Свідчення цього широко представлені як в матеріалах справи, так і у відкритому доступі. Додатково ГЕР бере до уваги свідчення представників ЗВО, висловлені на засіданні ГЕР.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ та вітає існування реально працюючого інституту менторства випускників над студентами ОП, враховує його інноваційність та вважає можливим визнання широкого застосування такої практики взірцевою.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП акредитується вперше, водночас ГЕР позитивно зауважує факт врахування рекомендацій сформульованих під час акредитацій споріднених програм. ГЕР підтримує висновок ЕГ.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ та додатково висловлює свою позицію щодо визнання культури якості, яка сформована в академічній спільноті ЗВО, зразковою. Численні свідчення цього наведені у матеріалах справи, величезній кількості матеріалів у відкритому доступі, а також такий висновок ГЕР робить внаслідок заслуховування свідчень представників ЗВО на засіданні ГЕР.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ. Вивчивши уважно матеріали справи, а також заслухавши свідчення представників ЗВО на засіданні ГЕР, ГЕР відзначає, що розроблені правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, відповідають встановленим стандартним практикам, які застосовуються й низкою інших ЗВО, що не дає підстави рекомендувати Національному агентству визнати їх зразковими.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР зауважує логічні рекомендації ЕГ щодо створення додаткових кафедр з метою кращої реалізації цілей ОП. Водночас, ГЕР звертає увагу на те, що запропонований ЕГ шлях є не єдиним, і питання його обрання, удосконалення чи обрання іншого шляху, спрямованого на кращу реалізацію цілей ОП, лежить в межах внутрішньої автономії ЗВО. Запропонована ЕГ модель є робочою, свідчення чому – діяльність українських ЗВО, яка базується на поділі на кафедри в межах факультетів. Водночас, досвід європейських, американських та інших західних ЗВО свідчить про побудову на основі наукових і освітніх центрів, які є менш зарегульованими ніж кафедри і базуються на спільності наукових інтересів відповідних дослідників (наукові центри) чи виконанні певних вузькопрофільних задач (освітні центри). Тому, ГЕР ще раз наголошує, що основна ідея – забезпечення реалізації цілей ОП, а питання шляху та методів такої реалізації, а також шляху та методів презентації відповідних результатів знаходиться повністю в межах автономії ЗВО і складає один із важливих конкурентних елементів кожної ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує ЗВО провести роботу щодо якісного та наочного відображення фактів набуття визначених Стандартом вищої освіти компетентностей, досягнення цілей та результатів навчання, зауважених ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує ЗВО продовжувати та розширювати чинні практики щодо доступу до навчання та визнання результатів навчання, здобутих у інших закладах освіти та у результаті неформальної освіти. Звіт ЕГ та ознайомлення ГЕР з матеріалами акредитаційної справи, а також свідчення з відкритого доступу достатні для того, щоб лише порекомендувати продовжувати розпочате.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР приєднується до рекомендації ЕГ щодо застарілої літератури та літератури, виданої на території держави-агресора (окрім абсолютно необхідної відповідно до Рекомендацій Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти – Протокол № 36 (46) від 30.11.2023). ГЕР також долучається до загальних рекомендацій ЕГ щодо англійських джерел та зауважує інформацію, подану ЗВО у Відповіді на Звіт ЕГ щодо формату їх використання. Даний формат, на думку ГЕР, відповідає критеріям якості ОП, оскільки з урахуванням численних свідчень як з матеріалів акредитаційної справи, так і з відкритих джерел, він дозволяє досягти цілей ОП та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ щодо продовження роз'яснювальної роботи з питань академічної доброчесності та зауважує (з Відповіді ЗВО на Звіт ЕГ) факт проведення таких заходів.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо інтенсифікації наукових пошуків викладачів, що має вилитися у інтенсифікацію їх публікаційної активності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує ЗВО продовжувати та розвивати наявні практики за даною ОП (в межах даного підкритерію).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР підтримує наявні працюючі практики ЗВО за даною ОП (в межах даного підкритерію) та рекомендує їх удосконалювати в подальшому.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР підтримує наявні працюючі практики ЗВО за даною ОП (в межах даного підкритерію) та рекомендує їх удосконалювати в подальшому.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВЕЛИКАНОВА МАРИНА МИКОЛАЇВНА